

En eskatologisk betraktelse Över surah 80 : 34-37

Inledning

Verserna 34-37 i sura 'Abasa utgör en dramatisk vändpunkt i suran. Efter en sekvens som beskriver Guds försörjning och skapelse (vers 24-33), skiftar tonen abrupt till Domedagens skräck. Här skildras hur människan, driven av rädsla och självupptagenhet, flyr från sina närmaste: bror, mor, far, maka och barn. Det är en bild av total social upplösning – inte av brist på kärlek, utan av existentiell panik.

Vers 34:

”Den dag då människan flyr från sin broder”

يَوْمَ يَفِرُّ لِمُرَّةٍ مِنْ أَخِيهِ

Denna vers inleder sekvensen med ett chockerande påstående: att människan flyr från sin bror. Ordet *yafirru* (flyr) antyder panik, undvikande och självbevaringsdrift. Att brodern nämns först är retoriskt effektivt – syskonrelationen är ofta stark, men inte lika djup som föräldrarelationen. Det skapar en stegring i verserna som följer.

Teologiskt visar versen att Domedagen är en tid då **ingen relation kan skydda eller hjälpa**. Varje själ är upptagen med sin egen räkenskap.

Vers 35: ”och från sin mor och sin far”

وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ

Här fördjupas bilden: människan flyr från dem som gav henne liv. *Ummihi wa abīhi* representerar **de mest grundläggande och kärleksfulla banden**. Att dessa bryts visar att **Domedagens skräck är så stor att den överträffar all naturlig kärlek**.

Klassiska mufassirīn som al-Ṭabarī och Ibn Kathīr betonar att människan flyr för att undvika att hjälpa sina närmaste, eller för att slippa deras krav eller vittnesmål. Det är en bild av **total självupptagenhet - inte av egoism, utan av rädsla**.

Vers 36: ”och från sin maka och sina barn”

وَصَحَابَتِيهِ وَبَنِيهِ

Den tredje nivån i relationstriangeln: maka och barn. *Ṣāhibatihi* (hans följeslagare) antyder intimitet och livsgemenskap. *Banīhi* (hans barn) representerar ansvar, kärlek och framtid. Att människan flyr även från dem visar att **Domedagen är en tid då varje individ är helt absorberad av sin egen dom**.

Al-Sa’dī tolkar detta som en **psykologisk verklighet**: människan är så rädd att hon inte har kapacitet att tänka på någon annan. Det är en **uppmaning till individuell förberedelse**.

Vers 37: "Var och en av dem har den dagen nog med sin egen angelägenhet"

لِكُلِّ مَرِيٍّ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ

Den avslutande versen i sekvensen förklarar varför alla dessa relationer bryts: *sha'nun yughnihi* – en angelägenhet som upptar honom helt. Det är en **existentiell förklaring**: varje människa är så upptagen med sin egen räkenskap, fruktan och öde att hon inte har kraft att bära någon annans börda.

Ibn Kathīr kopplar detta till andra verser där människan säger "jag, jag" och glömmer alla andra. Det är en **teologisk princip om individuell ansvarighet** – och en **moralisk varning**: relationer räddar inte, handlingar gör.

Avslutning

Verserna 34–37 i surah 'Abasa är inte bara en skildring av Domedagens skräck – de är en **existentiell spegel**. De visar att i slutändan är varje människa ensam inför sin dom, och att **det som räknas är inte vilka vi älskade, utan hur vi levde**.

Pedagogisk reflektion

För undervisning är denna sekvens en kraftfull modell för att:

- Visa **Domedagens psykologiska realism**.
- Undervisa om **individens ansvar inför Gud**.
- Skapa **reflektion kring relationer, beroende och förberedelse**.
- Använda **retorisk stegring** som ett verktyg för att förstärka budskap.

